

mikor Besseneyt az Adriával kapcsolatos leleplezések alkalmával a szabadelvűpártból ki-lépésre kényszerítette. Akkor Besseney demokratává lett, de csak rövid ideig: a legközelebbi választáskor kibukott. Azóta kevésszer lehetett róla hallani, míg most halála hírére hozza a táviró. Állandó munkatársa volt a humoros lapoknak, melyeknek számos tősgyökeres alakját ő teremtette meg.

A politikai válság.

A király és a parlament.

A politikai körökben még most is folytonos megvitatás tárgyát képezi azon körülmény, hogy a király beleegyezik-e a képviselőháznak exlexben való feloszlításába.

Erre vonatkozólag a következő felvilágosítást kaptuk:

A király tényleg megadta a meghatalmazást gróf Tisza Istvánnak arra, hogy exlexben feloszlatassa a képviselőházat.

Azonban a királyt ezen elhatározásra tényleg azok a tényezők birták, akik mindenképpen arra törekednek, hogy a király alkotmányos uralkodói ténykedését meggyöngyítsék.

Amikor a konstátált esküszegésből nagy bonyodalmak fognak keletkezni s esetleg lázadás dül az országban, akkor előáll a háttérben dolgozó kamarilla és jelenti, hogy mindezen veszedelmeket meg fogja szüntetni a trónörökös, aki alkotmányos alapon akar uralkodni.

Azonban, akik a politikai cselszövényekben járatosak, azok az udvari intrikák minden raffinériájában tájékozódva vannak. Itt az a cél uralkodik, hogy a monarchia országaiban (nem akarjuk azt mondani, hogy a Gesamtmonarchie elvei szerint a tartományokban) egy egyöntetű és meghatározott irányu tendencia érvényesüljön, amely az összes államok autonomiájának a tiszteletben tartását érvényesítse, hanem az, hogy Goluchowskinak, az ábrándok világában élő ujkori Metternichnek az ábrándjai teljesüljenek.

Tisza egy kicsiny pont ezekben a tervekben. Az egész magyar válság mellékes körülmény. A király megadta a felhatalmazást a képviselőház feloszlítására és az új választások kiírására, mert ezek a nagy európai konstellációk tekintetében teljesen mellékes körülmények.

A fő az, hogy olyan többség szerveződjék, amely a katonai kérdések tekintetében újabb követelésekkel ne lépjen fel. S ha ez meg lesz, a király teljesen nyugodt lélekkel adja át az uralkodást annak, aki utána következik.

Megyünk a vidékre.

A szabadelvű párt képviselő tagjai úgy oszlottak el, hogy tulajdonképpen azt sem tudták, mit akar Tisza a kormánypárttal.

Az urak az utolsó biztatást aképen kapták, hogy a képviselőjelöltek menjenek a kerületekbe és hirdessék, hogy a többség uralmának a megmentéséről van szó.

Ennek kiegészítésére szolgál azon információ, hogy december 28-án semmi egyéb nem fog történni, mint a királyi kézirat felolvasása, ennek hallgatóságos tudomásulvétele, majd pedig a miniszterelnök be fogja jelenteni, hogy a király a képviselőházat feloszlítja. S ezzel minden kombináció, amely az esetleges békés kiegyenlítésre vonatkozik, önmagától megszűnik.

A budapesti belvárosi egyesült ellenzék megalakulása.

Abban a pillanatban, hogy Tisza szándékairól végkép lehullt a lepel, megalakult a főváros választó kerületei közt az *első egyesült ellenzék* a szabadelvűpárt elnökének kerületében. A lelkesedés, mely a Sas-kör nagytermét hangossá tette, tanubizonyosság arra, hogy a Belvárosban komoly az elhatározás, hogy a nemzet jogait elalkudó kormánynak többé keresnivalója nincs.

Érdekesség főleg Polónyi kijelentései tettek az improvizált gyűlést. A szövetkezett ellenzék vezérlőbizottságából kiküldött szűkebb bizottságnak gróf Andrassy Gyulával kötött megállapodásait is érintette s ekkor részletezte

a választási reformtervezet pontjait, melyeket egytől egyig Tisza iktatott volt programjába. Akkor, midőn még a szemfényvesztésre szükség volt. Beszédére elementáris erővel nyilvánult a polgárság egyesülési szándéka. E példát minden bizonynyal követik a főváros többi kerületei s az országéi is.

A békeakció.

De lássuk a visszautasított béke-akciónak hiteles történetét, a mint a B. H. megírja.

A szabadelvű párt más tagjai magánaton biztatták Andrassyt az ellentétek kiegyenlítésére és a békés kibontakozás közvetítésére.

Azon a napon (a múlt pénteken), a melyen köztudomású lett, hogy a miniszterelnök Bécsbe készül, jelentést tenni a királynak a politikai helyzetről, e napon Andrassy Gyula gróf fölkereste Tiszát s értésére adta a béke lehetőségét és feltételeit, a melyek rövid foglatban a kormány lemondását és a lex-Daniel érvénytelenítését követelik — a házszabály-revizio és a parlament normális működésének helyreállítása fejében.

Tisza gróf ezt tudomásul és ad referendum vette s ment föl Bécsbe, királyi audenciára; ahová néhány órával korábban Héderváry gróf is fölutazott.

A képviselőház legközelebbi ülése hétfőn volt s mindössze annyiból állt, hogy a miniszterelnök fölolvastatta az országgyűlést elnapoló királyi kéziratot.

A rövid ülés után Andrassy Gyula gróf fölkereste a miniszterelnököt és választ kért tőle minapi előterjesztésére.

Tisza gróf eleinte tréfára fogta a dolgot s azt felelte Andrassynek, hogy nem is gondolta, hogy választ vár. De amikor Andrassy komolyan hangoztatta, hogy igenis, kéri a kormányelnök választát, akkor Tisza gróf röviden kijelentette, hogy azokon az alapokon, amelyeket Andrassy a minap jelzett, ő tárgyalni és alkuba bocsátkozni nem hajlandó.

Tegnapelőtt történt a végső megállapodás Andrassy Gyula gróf és az egyesült ellenzék vezérbizottsága között s Andrassy tegnap délután fölkereste Tiszát s bemutatta neki a ház-

és vastag csizma volt rajta, amely mögött az avatott szem azonban rögtön észre vette a derék polgárt. Gaudoin egyik társával átbújt a cserjés között, majd hangos káromkodással visszatért a vadásztársasághoz, amely most husz-husz lépés távolságban indult előre.

Megkezdődött a vadászat. Az időnkint elhangzott durranás s a gyenge füst jelezte, hogy vadra bukkant valamelyik Nimród s egy-egy towarepülő szárnyas bizonyított, hogy az illető hibázott.

Ventre egy kis szikla mögött foglalta el helyét, majd belépett az erdőbe. Örült, hogy senki sem vette észre s nem kémkedhetik ki. Megállt s hallgatta a fegyverek ropogását s a feje fölött átrepülő szárnyas vad huzását.

Pár lépésnyire tőle megzörrent a haraszt, gyorsan elsütötte puskáját, majd ráduplázott. Boszus lett, hogy így elhamarkodta a lövést, ha nem lőtt semmit, ismét gunyolni fogja őt Gaudoin.

Kitekintett az erdőből s látta, amint egyik vadásztársa épp akkor vette el kutyájától az elejtett s odahozott szárnyast.

Kis szünet után foglyok repültek el mellette; gyorsan közibük lőtt s azután megindult a lövés irányában. Kereste a moha között az elejtett vadat, de nem talált semmit. Hiába hallgatózott visszafelé lélekzettel s várta, hogy a megsebesült szárnyas szárnya csapkodásával elárulja magát.

Hirtelen remegés fogta el, szíve olyan he-

vesen kezdett dobogni, hogy majd szétvette mellét. Alig husz lépésre tőle egy barna állat mozdult meg a levelek között.

— Nyul! — gondolta s alig türtőztethette magát. És észre juto't az elnök szava: — Ezen a területen a nyul a vadállomány igazi királya.

Lassan töltényt csusztatott fegyverébe s célba vette a mozgó állatot s lőtt. A levelek megmozdultak, látszott, hogy jól célzott, de az állat meg se moccan.

Gyorsan odafutott. Egy kis kerékhez erősített deszkára, amely játékszer volt valaha, valaki oly ügyesen fektetett egy döglött nyulat, hogy messziről elevennek tűnt. Nyakára erősített papírra a következő mondat volt írva:

— Soha nem lövök nyulra fektében, ez közönséges gyilkosság és gyávaság.

Körütekintett s várta, hogy hangos gunkacraj fogja üdvözölni, de senkit nem látott maga körül. Megértette, hogy meg akarták tréfálni, de most túl járt az eszükön. Levette a papírt a nyul nyakáról s aztán tarisznyába csuszította s anélkül, hogy vissza tért volna társaihoz, az első vonattal Párizsba utazott.

Megelégedetten mosolygott, hogy sikerült neki a tréfát így csúffá tenni.

*

Miután vadászati zsákmányát két fogollyal és egy nyullal még kiegészítette az első vadkereskedésben nyugodtan indult haza felé.

Amikor belépett, feleségénél épp látogatásban voltak a szomszédok. Ventre asszony

tudta, hogy férje nem szokott üres kézzel haza térni. A tarisznyát a vendégek előtt üritette ki. Megelégedetten forgatta kezében a foglyokat, megsimogatta puhú tollzatukat s hálás pillantást vetett férjére.

De Lautier asszony, a nagynénje fürkészve nézte az egyik nyulat.

— Kellemetlen szaga van! — mondotta bizalmatlanul.

— Lehetetlen! — szólt Ventre. — Ma reggel lőttem.

— Nézd csak Melanie, épp olyan szaga van, mint a «Nympha parfüm»-nek, melylyel férjed legutóbb nagy megrendeléseket szerzett.

Ujjával kezdte böködni a nyulat.

— Nézz ide, mit evett ez a nyul?

Hirtelen felkapta az ollót s a nyul oldalába szurta

Egymáshoz ütődő kis üveg palaczkok zöreje zavarta meg a feszült csöndet. Egy tucsat mintaüveg, aminőket magával szokott vinni, hullott az asztalra. A nyul összeesett s most látni lehetett az ügyesen kiesztelt varrást s a belső bélelést, amely a csalást jobban leplezte.

— Ah, ez a nyomorult Gaudoin — ordított Ventre. — Az egész kollekcziót, melyet rákényszerítettem, visszaadta!

Azután dühösen s megszegyenülve rohant ki a szobából . . .

szabály-reformot és a békés egyezségnek többi feltételét.

Tisza gróf rövid határozottsággal így fel-ít Andrásynak:

— Ezeken az alapokon nem tárgyalok. *Frivolitásnak tartom azt a követelést, hogy lemondjon oly kormány, amelyet a parlament többsége támogat s a mely teljes mértékben bírja a korona bizalmát.*

Ilyen kijelentést tett a miniszterelnök s ezzel véget vetett a békés egyezség minden reményének.

Hát pedig minden kormány ilyes frivol módon bukott meg. A többség bizott bennük addig, míg meg nem buktak. A korona is bizott addig, míg jónak látta. S valamennyi a bukás előtt hirdette legjobban a korona bizalmát. Bánffy lehet rá a tanu.

Este a szabadelvű pártkörben azután kijelentette a miniszterelnök, hogy neki nem paktum kell, hanem győzelem s hogy ő nem tárgyal, hanem cselekszik.

A képviselőházat fölösztatja, azután jöjjön, aminek jönnie kell.

A béke zsenge vetésének illetén leverése után sötét homályba vész a jövő. Dacz ül a kormány hidján s a jó Isten a megmondhatója, hová viszi az ország hajóját.

A keletázsiai háboru.

Szebasztopol pusztulása.

London, decz. 22 A Reuter-ügynökségnek jelentik Tokióból: Togo tengernagy egy orosz hadifogoly állítását megerősítve jelenti, hogy a Szebasztopol torpedóhajóját nyolcz torpedó érte. Legalábbis egy torpedó érte a hajó törzsét és pedig a hátulsó részében és mintegy 3 láb hosszú lyukat szakított. A hajó hátulsó része fenekét érte. Bár folyton szivattyúzzák belőle a vizet, mégsem lehet a Szebasztopolt hasznavehetővé tenni. Togo tengernagy egy orosz torpedózúzó is látott, a melyet egy japán torpedó ért és amely ennek következtében ugyancsak fenékre került.

A balti flotta fogadása.

Sanghai, december 22. Egy három czirkálóhajóból álló japán hajóhad *Kamimura* tengernagy parancsnoksága alatt utnak indult a déli Kínai tenger felé, hogy elejébe menjen a balti hajóhadnak.

Elmenekült torpedózúzó.

London, december 22. A »Daily Telegraph«-nak jelentik Csifuból tegnapról: Beérkezett jelentések szerint nyolcz torpedózúzó elmenekült Port-Arturból. Az elmúlt 24 óra alatt heves hóvihár volt.

Orosz alkotmányküzdelmek.

Moszkva, december 23. A moszkvai lakosság több csoportja a kormányhoz feliratot intézett, amelyben a következők foglaltatnak: Az utolsó idők eseményei bizonyítják, hogy a moszkvai дума december 18-iki határozatában szilárdul és pontosan felállította a legfontosabb követeléseket, amelyeket az egész orosz nép támaszt a kormány nyal szemben. A fölirat aláírói e történelmi pillanatban át vannak hatva a Moszkva lakossága és képviselői közt létező erkölcsi kapcsolatok komoly jelentőségétől. Moszkva város tanácsának követeléseivel teljesen egyetértenek és arról biztosítanak, hogy a városi tanács Moszkva lakossága részéről erkölcsi támogatásra talál minden lépésében, melyek hozzájárulnak ahhoz, hogy a felállított alapelveket nemsokára megvalósítsák.

Moszkva, december 23. Az egyetemi tanulók elhatározták ma tartott ülésükön, hogy az egyetemi előadásokat karácsony utánig nem látogatják és a rektornak kifejezik ros-

szalásukat és megvetésüket azért, hogy eltiltották nekik a gyülekezést. A tanulóktól hozott határozatban az áll: Ők mint a jövő ujjászületett szabad Oroszország polgárai, el vannak telve a gazdasági, politikai és polgári szabadság közös eszméjével és esküsznek, hogy minden erejükkel és eszközükkel azért fognak küzdeni, hogy a demokratikus szociális állam-szervezet megvalósulása elkövetkezzék, a mely az elnyomott hazát megszabadítja és az erőszakoskodásokat megszünteti. Különösen az olyanokat, mint a 18-iki és 19-iki vérengzés volt. Végül azt mondják, hogy ha a gyűlésen résztvevőket megbüntetnék, akkor a tanulók a munkások részvételével kezdenek tüntetni.

A balti flotta üldözése.

Budapest, decz. 23. (Saját tud. táv.) Londonból jelentik, hogy a japán hajóhad már elindult a kikötőből, hogy a balti flottát üzőbe vegye. Ha utoléri, utját vágják.

UJDONSÁGOK.

Előfizetési felhívás.

Uj évfolyamát kezdi lapunk az ujesztendőben s ezzel életének második évtizedébe lép.

Tizenegyedik évét kezdi lapunk küzdelmes pályafutásának.

Küzdelmes volt a pálya, mert nehéz ma a tisztességnek a sorsa. Nekünk pedig feladatunk volt s feladatunk ma is, hogy a tisztességes hírlapírodalmat képviseljük s olyan lapot adjunk a keresztény magyar közönség kezébe, mely nem új gunyt az erkölcsből, a hazafiaságból, a vallásból. Sőt ellenkezőleg, mi ezekben látjuk a magyarság boldogulásának zálogát; ezeket ápoljuk gyöngéd gondossággal s kérlelhetlenül támadjuk mindazt, a mi velük ellenkezik. Az igazságért küzdünk!

A mellett igyekszünk minden tekintetben jól szerkesztett, pontosan értesült, eleven lapot adni közönségünknek. Az ősi erényekhez való ragaszkodás megfér a modern haladással.

Törekvéseink nemes pártfogásra találtak a közönségnél; nemcsak lapunk virágozik egy évtized óta, hanem ezalatt lapunk munkatársai köréből nyerte kezdeményezőit s lelkes erősségeit a kath. akció, mely egyre terjed. A keresztény magyar öntudat már nem szorul ébresztésre; felébredt és cselekszik.

Lapunk pártolása: ennek az öntudatnak fejlesztése.

Bizalommal fordulunk ezért a keresztény közönséghez, kivált a lelkeskedő papsághoz, tanárokhoz, tanítókhöz, tisztviselőkhöz, polgárokhoz, kérve őket, terjeszszék lapunkat még nagyobb körben. Eddigi előfizetőink támogatását jövőre is kérve, biztos reménnyel lépjük át az új évtized küszöbét.

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átvéve:

Egész évre — — — — 16 kor.
Negyedévre — — — — 4 »

Helyben házhoz hordva:

Egész évre — — — — 20 kor.
Negyedévre — — — — 5 »

Vidékre postán szállítva:

Egész évre — — — — 24 kor.
Negyedévre — — — — 6 »

A »TISZANTUL«
szerkesztősége és kiadóhivatala.

Várjuk az éjfélt.

Az Advent véget ért. Várjuk a legdicsőbb éjfélt, a szent jászolon pihen szemünk.

De mindenek előtt be kell állanunk a homályba, a vágyakozó lelkek ködös világába, ringatóznunk kell a fájdalomban, a keservben, a reményben, melyen kimérjük boldogságunkat, s mely nem a földről, de az égből várja Segítőjét, Megváltóját.

Várjuk mi ez Üdvözítőt homályban, küzködésben az igaz, de ez a homály a nagy hitetlenségnek, a karjait polypként kinyújtó rut önzésnek az éje, mely hurkot vet nyakunkra, békókat rak lábunkra.

Várjuk ragyogásban.

A tudomány, a művészet ragyogtatja sugarait a hideg intelligenciákon, az önző, számító akaratokon. De ez a ragyogás terméketlen, értéktelen.

Meg kell tehát újra születnie, el kell jönnie ismét annak a Vezérnek, kívül szemben a hit lelkesüléssé fokozódik, erőteljes odaadással válik; kinek segítségével az önzésből szeretet dogmatikája lesz. Deus veniet et salva-bit nos.

S óh ki hinné, hogy az Advent éjjelében ily erőteljes, törzsökös érzelmek nyilhatnak és nőhetnek!

Harmatozzatok tehát égi magasok. Harmatozzatok az emberek szívére, hogy teremjen hitet, szeretetet.

Budapest.

Ferdényi Kálmán.

TÁJÉKOZTATÓ.

Febr. 12. Kath. Szabad Liceum matinéja.

Febr. 25. Kath. Szabad Liceum estélye: dr. Károly Irén Előadása.

Márcz. 16. Kath. Szabad Liceum böjti estélye.

Apr. 6. Kath. Szabad Liceum böjti estélye.

Apr. 29. Kath. Szabad Liceum zárünnepélye (estély.)

Tisztelettel kérjük azon előfizetőinket, kik a mult, valamint a jelen évről hátralékban vannak, hogy előfizetési díjaikat mielőbb kiegyenlítően szíveskedjenek.

* **Karácsonyest.** Ma, amint a decemberi alkony ködös párakból szőtt finom fátyola ráborul a földre, a sötét házakból egyszerre világosság árad szét, apró kis gyertyalángok ragyogják be az otthon minden kis zugát s még az utcára is fényességet szórnak. A legridegebb lelkekbe is valami édes sóvárgás lopózik vidám társaságokra, a családi fészek melegére vágyódva. Valami belső vágytól ösztökélve mindenki siet haza, vagy hozzá közelállók körébe, mosolygó gyermekarcok közé. Örvideni az ártatlan gyermeklelkek örömen, felejteni kissé az élet viharait, visszavarázsolni lelkünkbe a boldog gyermekkor minden kellemességét! S miért ez öröm, egyszerre honnan boldogság? A kenyér utáni lázas küzdelmet mi változtatja át oly hirtelen nyugodt, csendes ünneppé? A már meggyökeresedett gyűlöletet mi varázsolja át egyszerre szeretetté, boldogsággá? — Krisztus Jézus születése! Ma éjjel leszál a szeretet, a béke a földre, hozza a megváltó kisedet Jézus, kit ragyogó fenyő köré gyűlve vár millió s millió keresztény család. S mikor megszólal az éjféli harangszó, sietünk az Ur házába, hogy hódolattal köszöntsük az Istent kisedet a szeretet, béke meghozóját... Krisztus Jézus született, örvendezzünk!...

*** Nagyváradia a világitási kiállításon.** A budapesti technológiai iparmuzeum nagyszabású világitási kiállítást rendez, amely felöleli a villany, gáz- és acetylen-világitást s a legújabb találmányokat is bemutatja. A kereskedelmi miniszter a szakmabeli iparosok és segédmunkások részére, akik a vidékről meg akarják tekinteni a kiállítást, az utazásra vasuti kedvezményt engedélyezett és pedig a II. osztályra egész III-ad osztályra, a III-ad osztályra pedig félárú jegyet oda és vissza. Az ehhez szükséges igazolványokat a nagyváradia kereskedelmi és iparkamara adja ki. A kiállítás december 31-ig lesz nyitva. Már eddig is többen utaztak fel Nagyváradra. A most következő ünnepek kedvező alkalmul szolgálnak, hogy a szakmabeli iparosok minél számosabban keressék fel az érdekes kiállítást.

*** Restaurált képek a muzeumban.** Tegnap előtt járt Nagyváradon az Országos Képtár érdemes restaurátora Beer József, ki magával hozta a muzeumnak az Országos Képtárban restaurált régi képeit, szám szerint tizenötöt, többnyire a középkori képeket, részben temperával, részben olajjal festett ábrázolatokat, melyek most a szakavatott restaurálás után nemcsak új fényben ragyognak, de a további romlás ellen is biztosítva vannak. Az Ipolyi gyűjtemény öre, Némethy Gyula dr. átvette a restaurált képeket, azokat régi helyére felakasztotta s így azok három évi távollét után ismét díszítik a muzeum azóta különben is jelentékenyen gyarapodott képtárának. A nyár folyamán a restaurátor vissza fog térni Nagyváradra, hogy a még restaurálásra szoruló képeket, talán, mind itt, Nagyváradon restaurálja.

*** A jövő évi választók névjegyzéke.** Váratlanul bár, nagy fontosságot nyer a jövő évi választók névjegyzéke. Mind valószínűbb ugyanis, hogy képviselőválasztás lesz már a jövő év elején s a szavazók ennek a névjegyzéknek az alapján adják le a voksukat. Nagyvárad város központi választmánya december hó 28-án, szerdán délután 3 órakor ülést tart, amelyen végleg megállapítják és hitelesítik Nagyvárad város jövő évi választóinak névjegyzékét.

*** Uj nyilvános egyetemi tanár.** A vallás és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére ő Felsője dr. Balogh Artur magyar államasuti titkárt és budapesti tudományegyetemi magántanárt a kolozsvári Ferencz József tudományegyetemen az alkotmányi és kormányzati politika tanszékére a szabályszerű illetményekkel, nyilvános rendkívüli tanárrá nevezte ki.

*** Ingyen sirhely az elhunyt premontrai kanonokok részére.** Nagyvárad város tanácsa méltányolván azon hazafias és kulturális működést, amelyet a premontrai rend Nagyváradon kifejt, a rend elhunyt tagjai részére ingyen sirhelyet engedélyezett, 14 méter hosszú és 7 méter széles területen, amelyet a rend díszes vaskerítéssel vetet körül. A városi tanács ezen helyén való és előzékeny eljárásért a premontrai rend nagyváradia társházának főnöke köszönetét nyilvánította.

*** A városatyák igazolása.** A múlt vasárnap megválasztott városatyák már részt vesznek Nagyvárad város januári közgyűlésén. Az igazoló választmány január hó 3-án délután 3 órakor tartja ülését, amelyben a megválasztott városatyákat igazolják s a virilisek névjegyzékét végleg összeállítják, illetve a megválasztottak helyett megtelelően kiegészítik a

póttagok sorából. Hlatky Endre kijelentette, hogy virilis jogáról lemond s mint választott bizottsági tag kíván működni. Dr. Hoványi Géza szintén nem veszi igénybe virilis jogát, mert még 1907-ig választott tagja a város törvényhatóságának. — Hire ment, hogy Kiss Elek ügyvéd, aki szintén a város legtöbb adó fizetői között van, a megyében megválasztván ott fogadja el a mandátumot. Ezt ő maga czáfolta meg, amennyiben Nagyvárad város polgármestere hivatalában kijelentette, hogy virilis jogát igénybe veszi s mint városi törvényhatósági bizottsági tag részt kíván venni Nagyvárad város ügyeinek intézésében.

*** Immaculata-ünnep a görög katolikusoknál.** A görög katolikusok tegnap ünnepelték meg a boldogságos Szűz Mária Szepültelen Fogantatásáról szóló dogma kihirdetésének ötvenedik évfordulóját. Az egész magyarországi görög katolikuság ünnepelt a tegnapi napon. A nagyváradia ünnepségek nagy fényvel és pompával folytak le a gör. kath. székesegyházban, hol dr. Radu Demeter megyés püspök misét mondott, nagy segédlettel. A mise alatt a koruson a gör. kath. tanítóképzede ifjusága szebbnél-szebb Mária-énekeket énekelt. A görög katolikus hívek nevében Radu Demeter püspök üdvözlő táviratot küldött a pápa Ő Szentségének, ki táviratban válaszolt: áldását küldte az egyházmegye minden tagjára.

*** Karácsonyfa ünnepélyek:** Nemes szívek munkája meghozza az Isteni Kisdéd születésének előestélyén a szegény s árva gyermekeknek, menházak, kórházak lakóinak is az örömet. A szeretet főnséges ünnepén behatol a szeretet, a boldogság, a megelégedés a könyörület hajlékaiba is. Az intézetekben, árvaházakban, kórházakban is karácsonyfákat állítanak, karácsonyi ünnepélyeket rendeznek s ruhákat, édességeket, játékokat osztanak ki a szegény gyermekek között. A városunkban végbemenő karácsonyfa-ünnepélyek sorrendje a következő: Délután fél 3 órakor a városi árvaházban, 7 órakor a katolikus legényegyletben. Továbbá karácsonyfa-ünnepélyek lesznek a Sztaroveczky gyermekkórházban, a réti Szent-Vincze intézetben, az Immaculata-zárdában, az elmekórházban s a biharmegyei köz-kórházban, továbbá a papnőveldeben, az irgalmas nővérek váradvelencei zárdájában. Megülük a szent estét a tisztai kaszinóban és a hadapródiskolában is. Az Erzsébet-leányárvaház ünnepélyére vonatkozólag a következő értesítést vettük:

A Biharmegyei és nagyváradia nőegylet Erzsébet leányárvaháza szombaton d. u. fél 3 órakor karácsonyfa ünnepélyt tart, melyre az egylet választmányát, védhölgyeit és tagjait tisztelettel meghívja — az Elnökség.

*** A megyegyűlés vége.** Biharmegye törvényhatósági bizottsága tegnap, pénteken délelőtt fejezte be téli közgyűlését. A harmadik napra már kisebb érdekű községi ügyek maradtak, s ezeket a tisztviselők gyors egymásutánban referálták.

*** Kitüntetett irgalmas főnöknő.** Ő Felsője Kerkenrath Klementinának, a Szent Vinczéről nevezett irgalmas testvéreknek a budapesti országos első gyermekmenhely egyesület központi intézeténél működő főnöknőjének sok évi buzgó tevékenysége elismerésül az arany érdemkeresztet adományozta.

*** Megégett gyermek.** Draskevich vasmegyei községben Schweichardt György gazdember sertéseket öletett, amiket azután kivitték a falu végére perzselni. A sertések perzselését

sok gyermek nézte végig, köztük a két Schweichardt gyerek is a 7 éves Márton és a 9 éves Antal. Mikor az emberek a sertésekkel elkészültek, kocsira rakták és eltávoztak, de elfeledték a tüzet teljesen eloltani, sőt még egy kisebb szalmacsomót is hagytak ott. Az emberek távozása után ott maradtak a gyermekek s a hátrahagyott szamárból tüzet csinálva melegedtek. Eközben az egyik gyermeknek eszébe jutott, hogy játszanak disznóölést. A többi gyermeknek tetszett az eszme s csakhamar rávették a kisebb Schweichardt gyereket, hogy ő legyen a sertés, akit majd megpörzsölnek. A kis gyermek engedett a rábeszélésnek, lehúzták a télikabátját, aztán lefektették a földre és szalmával betakarták. A tűz a szalmáról csakhamar belekapott a gyermek ruhájába és a kifejlődött füsttől már elkabult ugyan, de a fájdalomtól mégis felugrott és futni akart, de a kábultság miatt újra elbukott. A gyermekek látva, hogy a kis Schweichardt gyerek ruhája ég, annyira megrémültek, hogy otthagyták a lángban álló kisgyermeket és elfutottak. A nagyobbik Schweichardt gyerek lélekszakadva futott haza és mondta el a borzasztó hirtet hon, hogy kis testvérel mi történt, mire az apa és a vele dolgozott többi emberek kifutottak a helyszínre, hol már akkor a szerencsétlenül járt kis gyermeket teljesen összeéve halva találták. A csendőrség kihallgatta az esetről szerepelt gyermekeket, de mert a 12 évet még egy sem haladta meg, csak a feljelentésre szorítottak. Az eset nagy meglepetést keltett a lakosság között.

*** Lujza hercegnő.** Az egész világon méltó föltünést keltett a volt szász trónörökösének, a mostani szász király feleségének megjelenése Drezdában és az a kisértet, hogy — ha másképpen nem — csellel fog bejutni a szász királyi palotába, mert mindenáron látni akarta gyermekeit. Titkos reménye volt, hogy talán meg fogja indítani a szász király színt, akiről tudva van, hogy trónörökös korában hajlott az enyhébb felfogás felé és kés lett volna a bünbocsánatra. Minden reményében csalatkozott. Gyermekeit nem láthatta viszont és nyomban el kellett utaznia Drezdából. Bécsből jelentik hogy Lujza hercegnő szülei, a toszkánai nagyherceg és nagyhercegné mélyen le van sújtva leányuknak legújabb kisértetétől. A toszkánai nagyhercegnő siró görcsöket kapott és alig lehetett megvizsgálni. A toszkánai nagyherceg kijelentette, hogy Lujzát magához veszi, őriztetni fogja és vigyáz rá hogy a salzburgi kastélyból el ne távozhassék. A szász király pedig fel van háborodva Lujza kisértetétől és azzal vádolja, hogy a családjában lassanként helyreállt nyugalmat meg akarta zavarni, noha tisztában lehet azzal, hogy nem érhet czélt soha és bünbocsánat az ő számára nincs.

*** Öngyilkos fiu.** Sarkadról jelenti tudósítónk: hogy ott tegnap délelőtt Kiss József, 14 éves parasztfiu édes apjának fegyverével agyonlőtte magát. Az öngyilkosság okát még csak nem is sejtik.

*** Görbe napot csinált a gazdája pénzéből.** Müller Salamon cukrászda tulajdonos tegnapelőtt megbizta Szabó Mihály nevű hetesét, hogy 28 korona áru süteményt szállítson a hadapródiskola kantinosának. A legény a megbízást teljesítette is, a 28 koronát felvette és azóta nyomaveszett. A káros panaszára tegnap elfogta rendőrség Szabó Mihályt, aki beismerte a 28 korona eltulajdonítását, de egyszersmind nyugodt lélekkel mutatott arra is, hogy az utolsó fillérig elverte azt. Lezáratott.

*** A baleset-elnök.** Az amerikai humor, de még inkább Roosevelt ellenségeinek gyűlölete baleset elnöknek nevezte el Rooseveltt, aki tudvalevőleg alelnökből úgy lett választás nélkül elnök, hogy elődje, Mac Kinleyt a buffalói panamerikai kiállításon Csolgosz lelőtte. Ez elnevezés igen bántotta az elnököt és még jobban a feleségét. A mostani választás végre lemosta róla ezt a gunynevet. Érdekesen mondja el newyorki levél, mily hatást tett a Fehér

Házban a megválasztás híre. Az elnök és barátai együtt ültek a fehér asztalnál, amelynek egyik végén ült Rooseveltné. A leadott szavazatokról folyton jöttek a távirati jelentések, amelyeket először Roosevelt olvasott el, azután barátai. Az elnöknek jelszava levén, hogy a politikába nem avatkozik — nem olvasta el a táviratokat. Egyszerre, amikor már annyi távirat érkezett, hogy meglehetősen állapítani a választás bizonyos többségét, felkelt a helyéről Roosevelt, odament a nejéhez és meghajtvva magát előtte, így szólt:

— Drágám! Nagyon örülök, hogy közölhetem veled, hogy e perctől kezdve megüntem »baleset« lenni: most már csak elnök vagyok, elnök minden jelző nélkül.

* **Tolvajlások.** Papp Lajosné fegyverárhegyi lakostól tegnap délelőtt, miközben pipát akart vásárolni a Szent László-téren, 17 korona pénzét ellopták. A tolvajt Kordován Ágnes cigányasszony személyében még délelőtt elfogta a rendőrség. Lezáratták. — Ugyancsak a Szent László-téren meglópták tegnap délelőtt Szusztér Antalnét köröstarjáni lakost, kitől 8 korona 30 fillért lopott egy cigány asszony. A tolvajt azonnal elfogták és a rendőrségre került. Itt Balog Eszternek mondotta magát, azonban csakhamar kiderült róla, hogy tulajdonképpen Lakatos Erzsébet az igazi neve és hogy Rostás Gyurival Madarászon kettesben elkövetett különféle lopásokért a nagyváradai büntető bíróság keresteti. Még a délután folyamán átkísértetett a vizsgálóbírósághoz. — Bunyitay Gyula ny. erdőmester Schlauch tér 14. sz. a lakásából tegnapelőtt délután, míg vendégek jártak nála, az egyik szobában a szekrény elé rakott 8 darab himzett és B. G. betűs férfinget elemelte egy besurranó tolvaj. Káros tegnap tett panaszt a rendőrségen. A nyomozást megindították.

* **A közeledő Karácsony alkalmára** a legegészségesebb csemege gyermekeknek épen úgy, mint a felnőtteknek a *jó alma*, minden kamarának egyik elsőrendű kelléke. A Szilágy-ság elősmert hírnévnek örvend a legkitünőbb almafajokról. Vízvezeték-utca 19. szám alatt métermázsza és kilószámra szerezhető be kézzel szedett, gondosan csomagolt batul és nemes sávári szilágy-sági *alma* a termelőtől.

* **Leopold Gyula, »Általános Tudósító«** szerkesztője és hirdetési iroda tulajdonosa Budapesten közel 10 év óta fejt ki agilis tevékenységet, hogy a sajtó és hirdetőik érdekeit összegyűjtse. Bátran állítható, hogy Leopold Gyula irodája nagyban hozzájárult, hogy a reklám hazánkban is tervszerűen és hatásosan fejlődjék, hogy a kereslet és kínálat legkényelmesebb és legolcsóbb közvetítője minél jobban emelje a forgalmat és befolyásolja a versenyt. Ismerik ma már a kereskedelmi, gazdasági- és ipari üzletek, vállalatok, hogy az állandó, ügyes és szerszerű reklámozás emeli hírnevüket, növeli forgalmukat, gyarapítja vagyoniukat. Nem oly könnyű azonban a sikeres reklámozás; nagy gyakorlat, tapasztalat, tudás és szorgalmas munka szükséges ehhez. Tudomásunk szerint Leopold Gyula nagy apparatussal dolgozó irodája felel meg kitünően hivatásának és örvend nagy bizalomnak, miért is nemcsak a legnagyobb magyarországi, hanem a tekintélyesebb és legelőkelőbb külföldi cégek is állandó üzletfelei, mert kiváló szakértelemmel, felülmulhatatlan pontossággal, odaadó lelkiismeretséggel és nagyon szolid árak mellett eszközöl bármiféle hirdetések, reklámok, mint az összes budapesti és vidéki, mint a külföldi lapokban és naptárakban.

* **Van szerencsém** a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő modern helyiségben minden szerdán este kitünő tündés, májas, véres hurka és kolbász kapható. Ugy mint minden pénteken este halpaprikás. Ezenkívül bátorodom becses figyelmüket felhívni a kitünő érmelléki, nagyváradai és aradi hegyaljai termelőktől beszerzett boraimra, melyet igen tisztelt vendégeim rendelkezésére bocsátom, azon jó reményben, hogy úgy mint eddig,

ezentul is kérem becses pártfogásukat, maradtam kiváló tisztelettel **Szabó Gyula** vendéglős.

Valódi

Amerikai Bőrbőr

Férfi cipők párja 6 f. 50 k.
Ugyanez Chewreausz bőrből 7 forintért

— egyedül —

REICHARD áruháza
czégnél Fő-utcán kapható.

Ugyanott megérkeztek a **LEGUJABB DIVATU NYAKKENDŐK** melyek e hó végéig rendkívül olcsón árusítatnak.

Téli **ALSÓK, KEZTYŰK, SAPKÁK, posztó CSIZMÁK** mélyen leszállított árban.

REICHARD-áruháza
Fő-utca.

* **Különczök** lehetnek azok, akik elkerülik *Berger Sándor* illatszertárát, ahol igazán izléses tárgyakat lehet választani karácsonyi és alkalmi ajándéknak. — Bémertér Színház sarok.

* **»Millennium«-telep Nagy Ősz.** Egyik gazdasági ág sem fizet úgy, mint a szőlőművelés. Az állami felügyelet és állami segítséggel létesített *»Millennium«-telep* a legmegbízhatóbb ojtvány beszerzési forrás; ezen ojtványtelep ma a legnagyobb és legüzemképebb az országban. Ezen mintatelep Buding Károly tulajdonos szakavatott vezetése mellett az ország legjobb szervezett szőlőtelepévé fejlődött, miről tanuskodják a következő közjegyzőileg hitelesített **bizonyítvány** (B. H.) Alulírottak ezennel igazoljuk, hogy **Buding Károly** nagybíró lakos, földbirtokos a *»Millenniumtelep«* tulajdonosa **1027 drb. »Elismerő es hányilatkozat«**-ot mutatott fel előttünk, nemcsak Magyarország minden vidékéről, hanem sokat a külföldről is. Az elismerő nyilatkozatok tartalmával arról győződünk meg, hogy Buding Károly teleptulajdonos vevői közé sorolja nemcsak a legelőkelőbb uradalmakat, hanem gazdasági egyesületeket, hegyközségeket, szövetkezeteket, erkölcsi testületeket, társaságokat s igen nagy számban magán-szőlőbirtokosait is, kik közül — mint arról más is személyesen meggyőződhetik — számosan **50,000, 100,000 200,000 drbbs** tételekben szereztek ugyancsak a felmutatott nyilatkozatok alapján **legnagyobb megelégedésükre** szőlőszeti terményszükségletüket. Mindezek valódiságáról kész örömet teszünk tanubizonságot. Temesvár, 1904. évi augusztus hó 19-én Schadeck Mihály s. k. Maschek Brunó s. k. (B. h.) Az általam alulírott helyen és napon 873/1904 ügyszám alatt felvett jegyzőkönyv alapján ezennel bizonyítom, hogy az általam személyesen ismert Schadeck Mihály ur takarékpénztári igazgató, szabadfalui lakos és Maschek Brunó ur jogszigorú temesvári lakos, tentebbi bizonyítványt előttem sajátkezűleg irták alá. Kell Temesvárott, (1904) ezerkilencszáznegy évi augusztus hó tizenkilencedikén, Susich Mihály s. k., mint Dr. Telbisz Imre temesvári kir. közjegyzőjének a temesvár közjegyzői kamara 569/1903. számú rendvényével kirendelt helyettese. (P. H.)

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

Szombat: d. u. Ördög mátkája.

Az ördög mátkája. Ma, szombaton délután 3 órától fél helyárral Géczy népszínműve az »Ördög mátkája« kerül színre, elsőrendű szereposztásban. Este nem lesz előadás a színházban.

Az ünnepi előadások. Karácsony elsőnapján délután 3 órákor fél helyárral a »Hajduk hadnagya« megy, este pedig rendes helyárral mellett »Az ember tragédiája« Madách remekművét adják fényes kiállításal. Az ünnep első napján tartandó előadásra már ma délután 3 órától lehet jegyeket előre váltani.

Szigligeti-Színház.

Ma, szombaton 1904. december 24-én

színre kerül

délután félhelyárral:

Az ördög mátkája.

Népszínmű.

HELYÁRRAK: Nagypáholy 14 koron. földszinti és első emeleti páholy 12 kor. Másodemeleti páholy 8 kor. Zsolye 3 kor. Kórszék 2 k r. 40 fill. Támlásszék, 2 kor. Erkölyülés 1-ső sor 1 kor. 20 fill., közép 2-ik sor 1 kor. Erkölyülés oldal 2-ik sor 80 fill. II. emeleti zártzárak 60 fill. Földszinti állóhely 1 kor., Diák és katonajegy a földszintre 60 fill. Karzati állóhely 40 fill. Egy színlap 20 fill.

Jegyek előre válthatók a színház jobb oldalán, a bérházzal szemben, d. e. 10-ül 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnál 7 órákor.

A holnapi előadásra jegyek előre válthatók ma d. u. 3. órától 5-ig.

Kezdeté fél 8 órákor, vége 10 órákor

Holnap, vasárnap, december hó 25-én:
délután:

A hajduk hadnagya.

Operette.

este:

Az ember tragédiája.

Dráma.

IRODALOM.

Csoda, duda és egyéb mesék. A karácsonyi könyvpiacon szokatlanul nagy számban látja el az idén új és érdekes olvasni valókkal az olvasó közönséget. Nagyoknak, kicsinyeknek egyaránt dus választékkal szolgál. Az örvendés mellett minden esetre figyelemre méltó kivált az a része eme termésnek, amelyik a gyermekek részére szolgál olvasni valóval. És mert tudatában vagyunk annak, hogy különösen ez az ága irodalomnak a lehető legtöbbet kíván magától az írótól is, kétszeres érdeklődéssel kíséjük az ezen téren jelentkező minden egyes újabb művet is. A kicsinyeknek gyártott tuczat-könyvek között is, de talán az idei könyvpiacon egész termelés között is számottevő az a meséskönyv, melyet *Csoda, duda és egyéb mesék* címen *Mendelényi Béla* írt, amelyet tartalmához méltó díszes köntösben az *Athenaeum* bocsátott ki a karácsonyi könyvpiacon. Szám szerint husz mesét tartalmaz a könyv, legjavát mindazon meséknek, melyet a gyermekvilág előtt bizonyára ismert nevű szerző írt. A mellett, hogy a mesék szívet-lelkét gyönyörködtetik a kis olvasónak,

a hamisítatlan humor derűjével is hatnak. És az erkölcsi mérték mellett nem kis dicséretet érdemel maga a nyelvezet is, amely közvetlen, formában és fordulataiban gyökeresen népies és magyar. A szép mesékhez Mühlbeck Károly a jeles piktor készített közel száz szebbnél-szebb képet. A munka nyomdai kiállítására pedig egyenesen biznysága annak, hogy mily magasfokon áll jelenleg a magyar nyomda ipar. A mindenképpen érdemes művet, melynek bolti ára 5 korona, a legmelegebben ajánlhatjuk minden szülő és irodalombarát figyelmébe.

EGYESÜLETEK.

A Szigligeti-Társaság ülése. A Szigligeti-Társaság tisztikarát és választmányi tagjait van szerencsém a f. hó 24-én d. u. 5 órakor tartandó választmányi ülésre meghíni a Gazdasági és Iparbank helyiségébe. Nagyvárad, 1904. december hó 23-án. Rádl Odón, elnök.

TÁVIRATOK.

Mit követel az ellenzék?

Budapest, decz. 23. (Saját tud. táv.) Az egyesült ellenzék a házszabályrevíziót és a parlamenti reform szelidebb formájának nem ellensége; belemegy a béke érdekében egy pártközi bizottság kiküldésébe.

Az ellenzék kiköti, hogy az új választásoknál már községenkénti szavazatszedő bizottságoknak kell működniök. A választási jogot terjeszse ki a kormány. Új kerületi beosztás legyen s a választói jog cenzus alapján legyen kiterjesztve. A kuriai bíraskodás maradjon fenn; annak eltörlésétől álljon el a miniszterelnök.

Montiguinó grófnőről.

Budapest, decz. 23. (Saját tud. táv.) Lipséből jelentik, hogy egy újságíró felkereste ott Montigninó grófnőt, ki ügyvédjének nyaralójában lakott. A grófnő kijelentette, hogy nagyon szereti a szászokat s fáj neki, hogy meg kell tőlük véglegesen válni.

Az újságíró megkérdezte, hogy mit csinál a hercegnő gyermeke: Marinka.

A hercegnő csak annyit válaszolt: Az jó kezekben van. Az után elmondotta, hogy mikor gyermekeit a kastélyban megakarta látogatni, rendőrök ragadták meg a lépcsőházban s gonosztevéként huzták maguk után ki az utcára.

A hercegnő elutazott, — azért, mint mondják — mert a királyi ház kiutasította az országból.

A német kereskedelmi szerződés tárgyalása.

Budapest, decz. 23. (Saját tud. táv.) Berlinből táviratozzák, hogy a német kereskedelmi szerződés tárgyalásán résztvevő ma Szögyény-Marich László gróf berlini magyar-osztrák nagykövet s a kiküldött magyar megbízottak is. A tárgyalás öt óra hosszat tartott.

Bezárt női egyetemi tanfolyam.

Moszkva, decz. 23. Az egyetemen lévő felsőbb női tanfolyamot bezárták.

Az angolok ismét terjeszkednek.

London, decz. 23. A Reuter-ügynökségnek jelentik Sidneyből: Az angol kormánynak szándéka a Tonga-szigeteket elfoglalni. Az odaküldött hadihajók parancsot kaptak, hogy a szigeteken tüzzék ki az angol lobogót.

Várják a hamisítókat.

London, decz. 23. Reuter jelenti Cleve-landból 22-éről: A bíróság Chadwick drt és nejét Carnegie nevének 5 millió dollár értékű papirokra való hamisítása miatt vád alá helyezte. Chadwick drt, aki visszautazóban van Amerika felé, New-Yorkba való érkezésekor le fogják tartóztatni.

Marokkóban.

Tanger, decz. 23. Egy hírnök Baltazár-ból azt a hirt hozta, hogy a várost szomszéd-törzsek vették körül. Követelik a francia konzul és egy angol alattvaló kiadatást és követelésük megtagadása esetére a város elpusztításával fenyegetődnek. Egy lovas kormány-csapat elhagyta Tangert, de nem tudni, hogy Alkazárba küldték-e őket, vagy pedig csak Tanger körül portyáznak. Kazablankból az a hír érkezik, hogy Marokkó nyugati partján, a várostól másfél kilométernyire teljesen felperzselték egy angol alattvaló majorát.

Forradalom a Balkánon.

London, decz. 23. A Daily Telegraphnak jelentik Konstantinápolyból, hogy Jemenben forradalom ütött ki. A felkelők Szuna és Soio közötti területet megszállták.

Vasuti szerencsétlenség.

Berlin, decz. 23. A reggeli lapok jelentik Eisenachból: Két tehervonat összeütközött, négy vasuti hivatalnok életét veszítette.

NYILTTÉR.

Karácsony és újév
alkalmára

legdivatosabb névjegyek

készíttetnek,

a Szent László nyomdában

Nagyváradon, Szilágyi Dezső-u. 3.

Értékes és maradandó!

Karácsonyi
ajándékok!

Mindennemű ékszer
raktárom tulhalmozottsága folytán a
legjutányosabban árusítok.

Kálmán Sándor

ékszerész, SZT.-LÁSZLÓ-TÉR.

Vidéki megrendeléseknek a leggyorsabban
teszek eleget.

Szilágyi Géza

órás- és ékszerész-üzlete

NAGYVÁRAD, Szt.-László-tér, (Fekete sas épület.)

Karácsonyi és újévi vásár!

Arany-, ezüst- és nickel-órák,
óralánczok, fémjelzett 14 karátos
arany- és ezüst-ékszerekből
izléses és csinos ujdonságok.

Ez alkalomra igen mérsékelt
versenyképes olcsó árak.

Csakis szolid és megbízható kiszolgálás.

Egy gyermek nickel-óra . . .	4 frttól.
Egy gyermek ezüst-óra . . .	5 frt 50 krtól.
Egy arany gyermek-gyűrű . . .	2 » 50 »
Egy pár arany fülbevaló . . .	3 frttól feljebb.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönségnek b. tudomására hozni, hogy a »ZALA FERENCZ és Tsa« czég uri divat üzletét átvettem és azt a mai naptól fogva mélyen leszállított árban kiárusítom.

Tisztelettel:

Szép Mihály. (Bazár-épület.)

Grünwald Hermann

aranyműves és ékszerész
NAGYVÁRADON, (BAZÁR-ÉPÜLET) FŐ-UTCZA.

Karácsonyi ajándékok

arany és ezüst
ékszerekben a legszolidabb árban.

Elvállalok továbbá mindennemű
arany és ezüst ékszerek készítését, gyémánt- és briliáns-
kövek foglalását a legszebb
kivitelben.

Javítások a legszolidabban a leg-
olcsóbb árszámítás mellett.

REGÉNYCSARNOK.

GILLIAN.

Angolból átdolgozva.

16

— Oh Berti — mondotta Gillian, a ki akkor épp igen érzékeny volt — nem látszik-e majdnem hihetetlennek, hogy ő és lady Wynn ugyanegy nemből való teremtsék? Én gyakran valóságos borzadályllyal gondolok arra, mi lett volna belőlem, ha a lady Wynn ké-

nyére hagyva, az ő befolyása alatt növekedtem volna fel és nem a mi jó nagymamánk védő szárnyai alatt. Így is elég rossz vagyok, de akkor egy másik lady Wynn lett volna belőlem! Ő ugyanis mindig azt mondja, hogy éppen olyan vagyok, a milyen ő volt fiatal korában.

Berti a fejét rázta.

— Te édesem, soha sem tudnál olyannak lenni, mint ő mondá...

— Miért nem? — kérdezte Gillian szomorú mosolylyal. — Az alap megvolt és elég termékeny arra, hogy bő aratást nyerjen, csak a magot kellett volna belévetni... Tudtam, hogy férjhezmenetelem lesz életem forduló pontja s jól tudom, hogy ha rossz embert szerettem volna, vagy olyant, a milyen magam vagyok, akkor vesztetemre szolgált volna a szerelmem. De most...

— Nos?

Berti aggódva nézett rá, Gillian boldog mosolylyal viszonzta tekintetét.

— De most a legjobb oltalmat találtam — mondotta.

Berti keserűen nevetett.

— Jobbat, ugy-e Gillian, mint a milyen az én szerelmem valaha lehetett volna?

Gillian egy pillanatig habozott, aztán lassu hangon mondá:

— Sokkal jobbat, édes Bertim! Te és én nagyon hasonlítunk egymáshoz, csak sulyosítottuk volna egymás helyzetét és vesztére lettünk volna egymásnak. Jobb nekem Gilberthez menni feleségül, te pedig idővel el fogsz engem felejteni, és találsz majdan egy kedves, jó leányt, a ki sokkal jobb lesz nálam és téged bodoggá fog tenni... Itt van Railton Gerti a lelkészlakban, oly kedves teremtés, oly jó feleség válnék belőle!

Gillian oly gyöngédséggel és szelidséggel beszélt, hogy Berti szívében csak erősebbé tette az utána való vágyódást.

— Oh igen! veté oda erőltetett mosolylyal. Igazad van, Gerti kedves kis jószág. Csak-hogy a limonádé egy kissé izetlen a pezsgő után! Nem találod, Gillian? ... Nézd, a levélhordó jön, megyek, elveszem tőle a leveleket.

Átlépve az ablak párkányát keresztülment a pázsiton, hogy a levélhordóval találkozzék. Gillian ott maradt az ablaknál, várva Berti visszatérését. Gyönyörű reggel volt. Az ég kék és fellegtelen, a pázsiton túl levő virágos kertből, a rózsabokrok és rezedák felől szelid szellő lengedezett s édes illatot hozott Gillian felé.

Kiment az üvegajtón s elébe ment a csúsinjának.

— Van levelem? kérdezte.

Berti átadott neki egyet. Gillian nem ismerte az írást és a borítékon levő czimert: forgatta a kezében a levelet, kíváncsian, habozva, vonakodással nézett rá, mielőtt felbontotta. De midőn átolvasta, úgy tetszett neki, mintha hirtelen sötétség vonulna el a szemei előtt, mely megszüntette a napfény fonséges világosságát.

Kilencz hét mult el amaz emlékezetes este óta, midőn Gillian lady Wynn szalonjában oly eszeveszetten játszott és sir Hannel Jakabnak adása maradt. Azóta hitelezője sem szóval, sem ízenettel nem emlékeztette adóságára, míg végre Gillian, bizva e hallgatásban, már elhitette magával, hogy sir Hannel vagy nem fogja tőle ezt a pénzt követelni, vagy pedig hogy nagyanyja megbánta szigorúságát és kifizette helyette. De ez a levél felvilágosította tévedéséről.

Nagyon illedelmes és udvarias levél volt s látszólag azért írva, hogy gratuláljon eljegyzéséhez, melyről — így írta — éppen most értesül, de Gillian nagyon jól látta, hogy a levél valódi sulya ama befejező mondatban rejlett, mely adóságára figyelmezteti.

— Csakis a példátlan balszerencse kényszerít reá — írta sir Hannel — hogy kegyednek azt a csekély összeget, melyről bizonyosan teljesen megfelodkezett, eszébe juttassam. A szerencse elfordult tőlem s megvallom, azt a kegyes pénzt is hálával fogadnám. Vagy talán

jobb szeretné kegyed, ha egyenesen Blacket urhoz folyamodnám érte?*

Az e kérdésben foglalt fenyegetés elég volt arra, hogy Gilliannak arczába kergesse a vért. Szive a félelemtől hevesen dobogott. Ha sir Hannel Blackethez, nagyatyjához fordulna: egyszerre vége volna boldog jövőjének. Nagyatyja megtudna mindent s bevallana mindent jegyesének. Tönkre volna téve. Lehet, hogy Gilbert beváltaná ígértét, lehet, hogy akkor is elvenné, sőt bizonyos mértékben tovább is szeretné, de becsülését és bizalmát örökre elveszítene.

(Folyt. köv)

KÖZGAZDASÁG.

A gabonatözsde határidői.

Budapest, decz. 23.

Buza ápr.-re	— — — —	10.14
Buza okt. —	— — — —	8.80
Rozs ápr.-re	— — — —	7.94
Tengeri májusra 1905.	— — — —	7.65
Zab ápr.-ra	— — — —	7.65
Repeze aug.-ra	— — — —	11.20

Értéktözsde.

Budapest, decz. 23.

Os-rákhitelrészvény	— — —	675.25
Magyar hitelrészvény	— — —	806.50
Leszámi oló bank	— — —	464.50
Rimamurányi	— — —	514.—
Osztrák-m. államvasuti részvény	— — —	649.—
Közuti vasut	— — —	569.50
Városi villam s vasut	— — —	339.—

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktözsde 1904. decz. 23.

Magyar aranyjárdék 4%	— — —	118.75
Magyar koronajárdék 4%	— — —	98.—
Magyar koronajárdék 3 1/2%	— — —	88.80
Magyar földterem. entesítési kötvény 4%	— — —	98.—
Horváth-szlavon földterem. entesítési kötvény	— — —	95.50
Magyar nyeremény sorsjegy-kölesön	— — —	211.—
Titza-szab. és szegedi sorsjegy-kölesön	— — —	163.50
Osztrák járadék papírban	— — —	99.75
Osztrák járadék ezüstben	— — —	100.—
Osztrák járadék aranyban	— — —	120.—
Osztrák korona járadék	— — —	100.—
1860. oszt. államsorjegyek	— — —	156.50
Osztrák msyar bankrészvény	— — —	164.07
Magyar hitelbank részvény	— — —	801.45
Os-trák hitelbank intézeti részvény	— — —	674.75
Osztrák-magyar államvasuti részvény	— — —	648.—
20 frankos arany (Napolendor)	— — —	19.05
Német birodalmi marka	— — —	117.55
London vista	— — —	239.50
Páris vista	— — —	95.25
20 márkás arany	— — —	23.50

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Magyar műbutorgyár

részvénytársaság.

Gyártelep: BÉKÉSCSABÁN. Gyári-

raktár: NAGYVÁRADON,

— Fő-utca Guttman ház. —

Saját készítésű elegáns asztalos és kárpitós

BUTOROK

modern stýben, gazdag választékban, yári árban.

Szilid, szabott árak!

Az egyetlen színművészeti hetilap a SZÍNHÁZ ÉS ÉLET.

Szerkeszti: **Lenkey Lajos.**

Ügyvezető: **Lenkey Zsigmond.**

Megjelenik vasárnaponként, legalább 20 oldalon. — Aktuális szövege, zeneművek, színpadi felvételek, szerzők és szereplők arcképei. Évente több mint 1000 kép, 600 czikk. Birálata ösztönz. tárgyalásos, menten minden befolyástól.

Előfizetni bármely naptól lehet. Negyedévre 3 korona, egyes szám 24 fillér. Mutatónyyszám ingyen

Kiadóhivatal: **BUDAPEST,**
VIII., Baross-utca 59. sz.

Budapesti fogtechnikus Nagyváradon.

FOGAK és fogszorok kau-
csukba
vagy aranyba foglalva — szájpaddás nélkül is — rágáshoz tökéletesen alkalmas. Régi, nem jól illő fogszorok átdolgozását, gyors és pontos javítását végezi.

SZÉKELY KÁROLY

975. fogtechnikus,
Nagyvárad Szaniszló (Apolló)-utca.

Belépési felhívás

a „Polgári takaré- és segélyszövetkezet”

10-ik évtársulatába.

A «Polgári takaré- és segélyszövetkezet» 1905. január 1-én új évtársulata tot nyit, mely 156 héten át, vagyis 1907. év végéig tart. — Mindenki tetszés szerinti számban jegyezhet üzletrészeket s minden üzletrész után hetenként 20 fillér (10 kr.) fizetendő. A három év eltelte után az évtársulat feloszlik s az összes jövedelem a résztvevők között felosztatik és mindenki megkapja a befizetett tőkét a felmerült haszonnal együtt.

A szövetkezet célja a takarékoságot előmozdítani és önségélyt nyújtani, amennyiben minden tag heti betétei által önmagának tőkét gyűjt, mely a heti részletekben való befizetések daczára is a takarékpénztári kamatozásnál magasabb nyeremény-osztalékot hoz és mert minden tag az általa befizetett összeg 1/3 részét 6% os kamatláb mellett minden előleges bejelentés nélkül kölcsönkép felveheti.

Vidéki tagok a heti fizetéseket postai cheque-lapok útján teljesíthetik.

A szövetkezetbe való belépés alkalmával üzletrészekenként 10 fillér (5 kr) beiratási díj fizetendő és egy heti részlet lefizetése után már mindenki megkapja saját nevére irt könyvecskéjét.

Szövetkezetünk jelenlegi tisztelt tagjai, valamint mindazokat, kik az 1905. január 3-tól kezdődő 10-ik ciklusnak tagjai óhajtanak lenni-felkérjük, hogy a felvétel iránt intézeti üzleti helyiségünkben (Kossuth Lajos-utca 4. sz. melőbb) jelentkezni sziveskedjenek.

Nagyvárad, 1904. november hó.

A «Polgári takaré- és segélyszövetkezet» igazgatósága.

A 10 évtársulat befizetési napjai:
kedd délután . 3-5-ig.
szombat d. u. . 3-5-ig.

A szövetkezetnek az időszerint 2000 tagja van, mintegy 35000 üzletrészessel.

„Nagyváradai Hitelbank“

részvénytársaság

(Kossuth Lajos-utca 10. sz.)

házak és földbirtokokra 10—50 évi időtartamra a legolcsóbb kamattal és a legelőnyösebb feltételek mellett

törlesztéses jelzálogkölcsonöket

nyújt,

melyeket a legrövidebb idő alatt folyósít. Kölcsonkérő részről hiteles telekkönyvi kivonat, kataszteri birtokiv és esetleg községi becsü-bizonyítvány mutatandó be. Drágább kamatozású kölcsonöket bélyeg és illeték-mentesen convertál.

Elfogad betétkönyvecskére és folyó számlára:

6 hóig elhelyezett 5°-os kamatot összeg után fizet. Előnyös feltételek mellett leszámított váltókat.

Értékpapírok, ékszerek és terményekre előleget ad.

739

Az igazgatóság.

Ha ajándékot akar

olcsón vásárolni,

keressük fel a mai olcsóság-gáról elismert

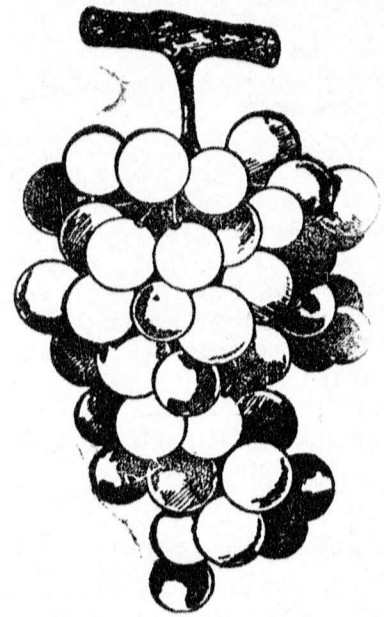
Telcser Mátyás

divat áruházát Zöldfa u. hol

1 ruhára posztó most	108 frt.
1 ruhára szövet	112 <
1 ruhára angol kelme	192 <
Luisin selyem mtr	53 <
Sport kelme meleg	<
Törülközők már	5 krajcártól kezdve

még számos ajándéknak megfelelő cikkek mesés olcsó árban.

«Milleniumtelep» Nagyösz.

Szép és tartós szőlője

csak annak lesz, a ki ingyen kéri Magyarország legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, a mely szőlőiskola állami segélyvel és állami felügyelet mellett létesült.

BERGER SÁNDOR

Parfumerie »SAVOLY« illatszertára

és piperecikkek raktára

669

Nagyvárad, Bémer-tér (Szinház-sarok.)

Megkezdődött a

KARÁCSONYI VÁSÁR

miért is kérem a nagyérdemű közönséget szükségletét már most fedezni, míg a teljes készlet tart.

KECSKEMÉTY ISTVÁN

ÉTTERME és SÖRCSARNOKA Nagyváradon, Lukács György-(Kőfaragó)-utca sarkán.

A legujabb meglepő zenélő automata-zongora.

Van szerencsém a n. é. közönség és igen tisztelt vendégeim becses tudomására hozni, hogy a téli unalmas estéket kellemessé tegyem, szórakoztatásul egy oly zenélő AUTOMATA-zongorát állítottam föl, ami még nincs több és egy kitűnő nagy gramofon és több játékdolgokat tisztelt vendégeim rendelkezésére bocsátottam.

Továbbá ajánlom magyaros konyhám, tisztán kezelt boraim, melyeket kizárólag termelőkötől szereztem be, mérsékelt árak, előzékeny, pontos kiszolgálás mellett.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve, vagyok

teljes tisztelettel

748

KECSKEMÉTY ISTVÁN, vendéglős.

Egyben van szerencsém igen tisztelt vendégeim és jóakaróim szíves tudomására hozni, hogy

éttermemet megnagyobbítottam, úgy, hogy tisztelt vendégeim kényelmét megszerzem. Most alkalmam van minden társas összejövetelekhez tágas, szép termet rendelkezésre bocsájtani.

Előzékeny kiszolgálás!

Jutányos árak!

Társas ebédek, vacsorák vagy lakomák étlap szerint vagy megállapított árak mellett elfogadtatnak. — ABONENSEK részére mérsékelt árszámítás. Egyben van szerencsém a vidéki utazó közönség szíves figyelmébe ajánlani ujonnan berendezett VENDÉGSZOBÁIMAT, melyek tisztántartására különös gondot fordítok, valamint SZÁLLÓHELY is jutányos ár mellett szíves rendelkezésre áll.

Számos látogatást kérve tisztelettel

KECSKEMÉTY ISTVÁN
déglős.